

KAPOSFŐI HÍREK

A KAPOSFŐI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

2004. december 19.

2004/4

TARTALOMBÓL

A KAPOSFŐI HÍREK

Ingyenes, negyedévente
megjelenő lap.
A kiadás költségeit a Kaposfői
Önkormányzat viseli.
Készült a Könyvtárban
570 példányban

Szerkesztette:

- Árbogást Józsefné
- Jüngling András
- Pfaffné Barna Beáta
- Urbán László

*Kellemes
Karácsonyi
Ünnepeket
Kívánunk!*

KÖSZÖNTŐ

Kedves Kaposfőiek!

Hát eljött a Karácsony! Ünneplőbe öltözött a falu, ünnep költözik a lel-
künkbe is. Készültünk, vártunk rá.

A mi karácsonyunk mindig más. Tudjuk, hogy nem a dicsekvés, hanem a
szeretet és a számvetés ünnepe. Amikor asztalhoz ülnek a családok, megér-
keznek a máskor távol lévők, mindenki mélyen a másik szemébe néz. Eh-
hez pedig nem bátorságra, hanem őszinteségre van szükség.

Ugye hányszor tapasztaltuk: másként csillog a szempár, amikor szívből jö-
vő, őszinte a beszéd. És másként, amikor a gyanakvás üli meg a lelkeket.

Kell a karácsony, hogy megnyilvánulhasson a szeretet, a másik megbecsü-
lése. Mert a szeretet gyakorlati viszony, amely az ember feltétlen tiszteletén
alapszik. Ezért nem lehet a szeretetet osztogatni, és nem lehet kikövetelni,
kicsikarni. Kierőszakolni sem lehet, mint ahogy gyűlölve szeretni sem.

Az igaz ember igaz szeretet nélkül nem élhet. De a szeretettel mégsem zsa-
rolható! Az ember nemcsak annak hisz, amit mondanak nekik. Inkább an-
nak, amit nap mint nap megtapasztal. A ma embere hiszi, hogy érdemes
volt áldozatot hozni, s azt is, hogy ezt nem csak tőle várták. A kitartást, az
elszántságot, a kaposfői polgár tenni akarását siker koronázta, ezért egyre
inkább komfortossá válhat az itteni családok élete.

Tudom: sok még a dolgunk, de nem éltünk hiába!

Tisztelt Kaposfőiek!

Amikor Karácsony estéjén fellobban a gyertyaláng, mindenki a szeretteire
gondol. Azokra, akik mellette állnak, s azokra, akik bár számára mindennél
fontosabbak, nincsenek ott, de mégis velünk vannak. Gondoljunk arra,

hogy bármilyen nehéz is, a fény mindig legyőzi a sötétséget, s csak az őszinte szeretet tudja kioltani a gyűlölet tüzét. Tudjuk: minden ember szeretetre született, de némelyek mellé rossz emlékű úti-társként szegődött a gyűlölet. Legyünk velük türelmesek, és lássuk be: nekik segítenünk kell! Idézzük újra emlékünkből: mi azt vállaltuk, hogy a kaposfői emberekért és nem ellenük dolgozunk.

Merjünk büszkék lenni sikereinkre. Mert van miről beszélni, van mit elmondani.

A Karácsony azért is különösen fontos, mert erre az ünnepre készülni kell! A felkészülés, a

csönd, az elmélkedés, az imádság és a bűnbánat mindig sokat jelent: feltölt a hétköznapiakra, sugározza a család melegét, szüleink aggódóan vigyázó tekintetét, gyermekeink többlet akarását.

S amikor Karácsony este meggyújtjuk a fenyőfán az első gyer-

tyát, hihetetlen békesség költözik a lelkünkbe.

Jó alkalom ez arra, hogy erőt gyűjtsünk a jövő feladataihoz. Tartsunk önvizsgálatot, nézzünk szembe a tényekkel, de mindennek előtt önmagunkkal.

Lelkünk békéjéért, mások boldogulásáért, a jövő emberiségéért! A szeretet tartós hatalmáért.

Békés, Boldog Karácsonyt, eredményekben gazdag újesztendőt kívánok Mindenkinek!

*Horváth Zoltán
polgármester*

Életképek a református gyülekezetéről

Amikor keresztyén emberként, a református gyülekezet lelkipásztoraként visszatekintek a magunk mögött hagyott esztendőre, az első szavam a hálaadás kell, hogy legyen. Hálaadás azért, mert a mi Istenünk idén is megtartott, megerősített, és új feladatokkal bízott meg bennünket.

Elsőként azért kell hálásnak lennünk, mert minden héten szólt közöttünk Isten Igéje. Vasárnapról vasárnapra, alkalomról alkalomra meghallhattuk azt a nagy örömhírt, amelyet János evangéliumában így olvasunk: „Úgy szeretete Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Nem maradt el egy vasárnapi istentisztelet sem, sőt, újabb alkalmakkal gazdagodtunk.

Ebben az esztendőben is megtartjuk a bibliaórát mintegy 8-10 fő részvételével, minden szerdán 17 órától, az adventtől húsvétig terjedő időszakban.

Szombatonként 10 órakor elsősorban azoknak a gyermekeknek tartottunk és tartunk gyermekbibliaórát, akik nem Kaposfőre járnak iskolába, így nem vehetnek részt az iskolai hitoktatáson. Ugyancsak szombaton délután kettő órakor a szintén nem Kaposfőn tanuló nagyobbaknak tartunk konfirmációi előkészítőt. Minden hónap első hetében, csütörtökön a presbiterekkel találkozunk a presbiteri bibliaórán. Hetente-kéthetente az énekkarral is próbálunk, a megtanult dicsérekkel, zeneszámokkal az istentiszteletet színesítjük.

Másodszor az ünnepekért is hálat kell adnunk. Több év elmúltával végre újra történt konfirmáció a gyülekezetben: 2004. májusában öt fiatal tett fogadalmat Jézus Krisztusba vetett hitéről, és lett ezzel együtt a gyülekezet nagykorú tagjává.

Ugyancsak hosszú évek óta esküvő is volt gyülekezetünkben: szintén májusban két fiatal

pár kérte közös életükre a mi Urunk áldását.

Ahogy azt már megszokhattuk, az idén is megtartottuk a Protestáns Napok elnevezésű rendezvényünket. A keddi és szerdai hitmélyítő, evangelizációs alkalmakon Kiss Péter kaposvári beosztott lelkipásztor szolgált; a csütörtöki ünnepi istentiszteleten Balogh Tibor, a Somogyi Egyházmegye esperese hirdette az Igét, Szászfalvi László országgyűlési képviselő, lelkipásztor testvérünk pedig előadást tartott.

Október 31.-én, a reformáció napján az új borért és őseink hitéért adtunk hálát, ezen az alkalmon Tomori Róbert sárospataki teológus, jogászhallgató prédikált. November 1.-én a temetőben temetői istentiszteleten emlékezünk meg elhunyt szeretteinkről.

Harmadszor hálaadással tartozunk a minden kegyelem Istenének azért is, mert ebben az évben is el tudtuk látni feladatainkat. A parókia, a templom közüzemi számláit kifizettük, az egyházkerület és az egyházmegye felé meglévő kötelezettségeinket is kiegyenlítettük. Magyarán: rendben, békességben mennek a dolgok, ami manapság elég komoly teljesítmény.

Ha a múltra, az elmúlt esztendőre hálaadással tekintettünk vissza, a jövő évre nagy-nagy bizalommal nézhetünk: Az, Aki eddig megtartott, ezután is megtart!

Ezzel a hittel, ilyen bizalommal kívánunk hozzálátni 2005. tavaszán a parókia gyülekezeti teremmel történő kibővítéséhez is. Az építőanyagot megvásároltuk, tavasszal pedig elkezdjük a munkákat. Ha az épület elkészül, hozzálátunk a templomkert megújításához: folytatjuk a gesztenyefák rendbetételét, virágokat, tujákat ültetünk, stb.

Persze nem feledkezünk el a lelki életről sem: szeretnénk, ha a gyülekezet újabb tagokkal gyarapodna, a meglévők pedig még

erősebben kötődnének a közösséghez. Éppen ezért folytatni kívánjuk az elkezdett alkalmakat. Terveink közt szerepel gyülekezeti kirándulás szervezése; közös alkalmak a környékbeli református gyülekezetekkel; nyári tábor a fiataloknak, stb.

Bízom abban, hogyha 2005. decemberében ismét visszatekintünk a mögöttünk hagyott évre, újra hálaadás és bátor előretekinés jellemez majd bennünket, kaposfői reformátusokat.

*Székely Attila
református lelkipásztor*

Értékeink

Karácsony közeledtével egyre többet gondolunk szeretteinkre, akik közel, s távol élnek tőlünk. Egyre gyakrabban idéződnek emlékünkből azok is, akik már nincsenek köztünk, de egy-egy emlékkép, érzés, egy-egy tárgy, vagy általa használt eszköz visszaidézi közénk.

Eszünkbe jut, hogy az ünnepi sütihez való mogyorót az általa farigcsált praktikus eszközzel milyen egyszerű volt megtörni, hogy a réteshez a káposztát az eleink által megszerkesztett káposztavágóval milyen ügyesen vágta fel nagyanyánk, vagy az, hogy csodaszép karácsonyfát készített az ünnepi asztalra papír és szalmadíszekkel. Az ajándék nem valami drága, csillogó holmi volt, de féltve dugdosott „meglepetés”.

A csillogás, ragyogás helyett a karácsony szeretettel, meghittséggel volt tele, a szeretetből jutott a néhez hétköznapiakra is.

Egy-egy ősi tárgynak, képnek, épületnek üzenete van. Azt üzeni nekünk, hogy legalább néha álljunk meg, pihenjünk, beszélgesünk egy keveset, hallgassuk meg egymást, törődjünk többet a másikkal.

A régi épületek ódon falai megálljt parancsolnak, lelassítják a rohanó időt, szemet és szívet gyönyörködtetnek praktikus egyszerűségükkel. Sajnos a háború sok szép épületünket tett tönkre vagy teljesen,

vagy részben elpusztítva azt, de szerencsére néhányat meghagyott nekünk. Azért, hogy gyönyörködjünk benne, emlékezzünk, feltöltdjünk falai, ősi tárgyai között.

Jól gondolkodott Önkormányzatunk, amikor a Bődő-házat megvette településünknek. Rangos, szép épület lehetne a faluközpontban.

Nem biztos, hogy jót teszünk azal, ha raktárként működik és a meglévő gazdasági épületét szétverjük.

Néhány éve, amikor a Hagyományörző Egyesület kiállítás rendezett, kiderült, hogy a faluban nagyon sok régi szép tárgyi emlékünk van, amit meg kéne menteni. A falu lakói biztosan szívesen odaajándékozzák féltve őrzött kincseiket, hogy végre méltó helyen állva mutassák be őseink életét, furfangját, leleményességét, a szükségből lett egyszerű szépségeket.

Most, amikor a jövő évi költségvetés készül, kérjük Képviselőin-

ket, hogy gondoljanak a Bődő-ház további sorsára. Tudjuk, hogy sok fontos ellátandó feladata van az önkormányzatnak, de úgy gondoljuk ez is azok közé, tartozik. Lépésről-lépésre, minden évben egy bizonyos összeget rááldozva kellene tenni érte, – addig, míg nem késő – az épület állagának megóvása érdekében.

Csöriné Kiss Klára

Karácsonyi készülődés a Hagyományörző Egyesületben

Idén is megrendezte a Hagyományörző Egyesület a karácsonyi játszóházat december 4-én. Ebben az évben a gyerek táncscapat egy kis meglepetéssel készült a csekély számú nézőközönségnek. Paládi Vincéné és Árbogást Györgyi vezetésével *A Hófehérke és a 14 törpe* c. előadást láthattuk tőlük, az eredeti mesétől eltérően, modernebb változatban. A törpék kicsit sokan voltak, a banyákból is kettő, Hófehérke sem beszélt olyan bájosan, mint a mesében, de azért a végén mégis csak rátalált megmentője, a herceg...

A gyerekek belekóstolhattak a színjátás rejtelseibe, 4 próba alatt tanulták meg ezt a rendkívül humoros paródiát. A csoport tag-

jai életkoruknak megfelelően – a legkisebbtől a legnagyobbig – választhattak a 21 „drámai” szerep közül. A jelmezeiket maguk szerezték be, amelyek ötletesek voltak. A színdarab sikeres betanulása a gyerekek részéről időt, figyelmet, türelmet kívánt. Nagy lelkesedéssel, pozitív hozzáállással gyakoroltak péntekenként a Kultúrházban.

A nyugdíjas klub tagjai szaloncukorral, a nézők nagy tapsal jutalmazták a jelenetet, de sajnos a hozzátartozókon kívül nem sokan tudták összeütni a tenyerüket. Az előadásért külön dicséret illet minden szereplőt, s a szülőknél is szeretnénk megköszönni a műsorhoz nyújtott segítségüket!

A **játszóházban** a gyerekek gipszből készült figurákat festhettek Paládi Vincéné segítségével, szalmacsillagok készültek Csöriné Kiss Klárával. A másik asztalnál Sersinger Jánosné szorgoskodott. Itt a gyerekek és ügyes kezű anyukáik hungarocell-golyóból karácsonyfadíszet készíthettek patchwork technikával. Nagy érdeklődés övezte a vendégünk, Búzás György keramikus és segítőtársa,

Nagy Ibolya által hozott agyagtömböt, melyből nemsokára gertyatartók, faliképek díszek kerekedtek ki. Aki mégsem volt megelégedve a saját alkotásával, az megcsodálhatta és meg is vásárolhatta Búzás György szebbnél szebb kerámia tárgyait.

Hogy jobban menjen a munka, ahhoz hozzájárult az Ifjúsági Klub két láda pogácsával és a Hagyományörző Egyesület egy kis üdítővel és színes kaláccsal. A nap végére az ennivaló mind elfogyott, de sok szép alkotás született. Reméljük, aki ott volt jól érezte magát, és jövőre már legalább egy barátjával érkezik a játszóházba, hogy még többen szorgoskodjunk együtt!

Árbogást Györgyi és Csóri Virág

Adventtől vízkeresztig

A következő oldalakon a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó hagyományokról, hiedelmekről olvashatnak rövid áttekintést.

Az ünnep olyan különleges időszak, amikor a közösség a megszokottól, a hétköznapoktól eltérő módon viselkedik, hagyományosan megszabott előírásokat és tilalmakat tart be. Az ünnepeket, különösen a nagy egyházi ünnepeket, munkatiltalom, templomlátogatás meghatározott ételek fogyasztása, megszabott viselet jellemezte. Egyes ünnepek általános érvényűek voltak, mások csak kisebb közösségeket érintettek (pl. a templombúcsúk). Bizonyos munkavégző ünnepek is (pl. aratás, szüret) tájanként más-más jeles naphoz kapcsolódtak.

Népszokás tágabb értelmében minden olyan szokás, amely szabályozza a parasztság életét: a munkát, a társadalmi érintkezést, a környezetről való gondoskodást, a hétköznapok és ünnepek egész rendszerét, tartalmát. A népszokás a közösség által közvetített és elfogadott viselkedési minta, életmód. Szűkebb értelemben a népszokások az ünnepekhez kapcsolódó szokásokat jelentik.

A naptári ünnepekhez kapcsolódó népszokások többnyire összetettek: szövegből, énekből, táncból, gesztusokból, szokáscselekményekből állnak. Az egyszemélyes, szöveg nélküli hiedelemcselekménytől a dramatikus jellegű, többszereplős játékokig számos változatuk alakult ki.

December – Karácsony hava

A karácsonyi ünnepkör az advent első napjával veszi kezdetét és vízkeresztig tart. Ezen időszak je-

les napjai közé tartozik: Borbála (december 4.), Miklós (december 6.), Luca (december 13.), Ádám-Éva napja (december 24.), István napja (december 25.), János napja (december 27.), aprószentek napja (december 28.) szilveszter (december 31.), újév (január 1.) és vízkereszt (január 6.)

Advent

Szent András napját követő vasárnap előestéjével kezdődik. Eredete az 5-6. századra nyúlik vissza, s eleinte heti három napos böjttel volt összekötve. A régi magyar nyelvben angyali misének és aranyos misének is nevezték. Ebben az időszakban nem tartottak lakodalmat és zajos mulatságokat.

December 4. Borbála napja

Szent Borbála emlékűnepe, aki KisÁzsiában élt. Keresztény hitéért megkínozták, majd lefejezték. A bányászok, tüzelek, a várak védszentje volt. Szent Katalinnal együtt a hajadon leányok pártfogójának tekintették.

A Borbála-nap hiedelmei és szokásai hasonlóak a Luca napéhoz, de a magyar nyelvterületen csak szórványosan terjedtek el. Jellemzőek erre a napra a női munkatiltalmak. Nem szabad fanni, pl. a Muravidéken azért nem nyúlnak rokkához, mert Borbála bedobná az ablakon az orsót, a fonál kóccá válna. Nem szabad varrni, akár csak Lucakor, mert bevárnák a tyúkok fenekét. Söpörni sem szabad, mert elsöpörnék a szerencsét. Akárcsak az egész téli ünnepkörben, Borbála-napkor sem hoz szerencsét a házra női látogató. A boszorkányok, rontása miatt tilos ezen a napon ruhadarabot kint

hagyni. Az ajándékozás, kölcsönzés is elvinné a szerencsét a háztól. Vannak viszont erre a napra is javasolt tevékenységek, így Göcsejben a tollfosztás, egyes baranyai falvakban pedig a borfejtés.

December 6. Szent Miklós napja

Szent Miklós püspök a 4. században élt kisázsiai Myra városában. A pékek, gabonakereskedők, halászok, révészek, vízimolnárok, diákok, eladólányok, polgárvárosok, polgárok patrónusaként tisztelték. A Mikulás szó a Miklós név szlovák megfelelője, csak a 19. század végén került a köznyelvbe, akár csak a Mikulást kísérő krampusz, ördögszerű figura neve, amely a nyelvészek szerint bajor-osztrák eredetű. Az 1950-es években a télapó, a telet megszemélyesítő alak elnevezésére vezették be – az orosz gyed moroz „fagyapó” fordításaként – a mikulás helyett. Ez azonban nem azonos Szent Miklós alakjával és a hozzá kapcsolódó szokásokkal.

Miklós püspök csodáiról, jótékonyágáról legendák szólnak. Az egyik szerint egy elszegényedett nemesember a három leányát tisztességtelen életre akarta kényszeríteni: „Megértvén e dolgot Szent Miklós, gondolá, hogy ő jobb alamizsnát nem tehetne, mintha azoknak a leányzóknak testeket a tisztátalanságtól, lelkeket pedig a rút fajtalan vétektől megoltalmazná. Azokért sok aranyat kötvén egy keszkenyőbe, éjjel a szegény embernek házához méne. Látván egy ablakot félig kinyitva... bévété azért Szent Miklós a keszkenyőbe kötött aranyakat az ablakon és visszatére a maga házába.”.

December 13. Luca napja

Szent Luca a legenda szerint keresztény hitéért halt vértanúhalált, a keresztény egyház azonban nem tartja történelmi személynek. Legendája alapján a szembetegségben, vakságban szenvedők, a bűnbánó utcanők és a varrónők patrónusa. Neve a latin lux, azaz fény szóból származik. A Gergely-féle naptárreform (1582) előtt az esztendő legrövidebb, egyúttal a téli napforduló kezdőnapja volt: „Szent Lucának híres napja, a napot rövidre szabja.” Ezért ez a nap tele van tilalmakkal, jóslásokkal, amelyek az újév napjához kapcsolódó hiedelmekhez hasonlóan a következő esztendőre befolyással lehetnek.

A magyar néphitben Luca alakja kettős, egyrészt kapcsolatos a legendabeli Szent Lucával, másrészt egy boszorkányszerű rontó nőalakkal.

Luca napját az egész magyar nyelvterületen gonoszjáró napnak tartották, ezért különösen a boszorkányok rontása ellen kellett védekezni.

A boszorkányok felismerésére készült az ún. lucaszék. Luca naptól karácsonyig kellett elkészíteni, innen az ismert közmondás: „Lassan készül, mint a Luca széke.” A meghatározott számú és fajtájú fából készült széket a karácsonyi éjjeli misére, a templomba vagy a keresztútra vitték.

A jósló, varázsló eljárások többségét, Luca-nap és karácsony között kellett elvégezni. A lucacédulákra férfineveket írnak, abból minden nap egyet tűzbe vetnek, ami karácsonyra utoljára marad, az lesz a jövődöbéli neve. Luca-kor is gallyakat tettek vízbe, s ha karácsonyra kizöldült, a leány közeli férjhezmenetelét jósolta.

Ehhez a naphoz munkatilalmak kapcsolódtak. Országszerte úgy tartották, ha ezen a napon fonná-

nak vagy varrnának akkor ezzel bevárnák a tyúkok fenekét és azok nem tudnának tojni. Nem volt szabad sütni, mert a kenyér kővé válik, illetve Luca ott ül a kemence szájában és a lapátról megeszi a kenyeret és a gazdaasszonyt pedig belöki a kemencébe. Nemcsak tiltott, hanem erre a napra előírt, javasolt női munkák is voltak. Mindenfajta fejtő-, bontómunkát alkalmasnak tartottak, pl. tollat fosztottak, babot fejtettek, hogy a tyúkok könnyebben tojjanak.

A Luca-napi hiedelmek többsége a tyúkokkal kapcsolatos termékenységvarázslással függ össze. Luca napján a gazdaasszony elcsent a szomszédtól egy marék szalmát és egy tojást. Betette a tyúkólba a saját tyúkjai alá, miközben mondogatta:

„A mi tyúkunk tojogáljon,
a szomszédé kotkodáljon!”

Luca-napi tréfák

Luca-napi tréfaként a legények kicserélik a kapukat, szétszedve a tetőre viszik a szekeret, és ott a gazdák bosszúságára ismét összerakják. Galgamácsán a legények egy ablakfára madzagot kötöttek, a másik végét az utcára vezették ki. A madzagot kicsit megfeszítve az ujjukkal megpöngették. A házban levők úgy hallották, mintha valaki az ablakon kopogtatna. Amikor kimentek, nagy bosszúságukra senki sem talált ott.

Szentcsaládjárás

A szálláskeresés, mint a paraszti ájtatosság egyik megnyilvánulási formája, szentcsaládjárás néven ismert a magyar nyelvterületen. Karácson előtt kilenc napon át, általában kilenc közel lakó család vitte egymáshoz a Szent Család képét, vagy szobrát. A kijelölt házhoz érve megálltak, elénekeltek a Ne sírj tovább Szűz Mária kezdetű versszakot. Valamennyien betértek a házba és a feldíszített oltárra helyezték a szobrot vagy a képet. Ezután együtt imádkoztak, énekeltek. Másnap reggelig a háznál hagyták a képet vagy a szobrot.

Ostyahordás

A tanító (kántortanító) – többnyire karácsony böjtjén vagy néhány nappal előtte – az iskolás gyerekekkel minden családnak ostyát küldött. Ennek fejében a családok a tanító számára különböző termékeket pl. lisztet, tojást, babot adtak. Az ostyahordás korábban a papok, később – az egyházi iskolák szervezésével – a tanítók feladata lett. Az ebből származó jövedelem a tanítók díjlevelébe foglalt járandóság volt.

Karácsonyi kántálás

A karácsonyi énekes, esetleg verses köszöntőt általában kántálásnak nevezték, de néhol kóringyálás, pásztizás, mendikálás, angyali vigasztalás néven emlegették. Karácsony vigiliáján vagy az előtte levő adventi időszakba házról házra járva énekeltek a kántálók. Az ünnep gondolatkörét felidéző énekekhez gyakran kapcsolódnak köszöntők, jókívánságok, rigmusok, prózai szövegek is. Egy falun belül is gyakran eltért a kántálók repertoárja. Az engedélykérés után az ablak alatt vagy

a házban adtak elő egy vagy több éneket, vagy mondták el köszöntőjüket. Ezután valamennyien ajándékot kaptak, amelyet megköszönve mentek tovább. Különböző korcsoportok jártak kántálni, általában délben kezdtek járni a gyerekek, majd délután a fiatalok és késő este a házas emberek.

Betlehemezés

A betlehemezés többszereplős dramatikus játék, a karácsonyi ünnepkör legnépszerűbb misztérium-, illetve pásztorjátéka. A karácsonyi játékok legrégebbi rétegét hazánkban is a latin nyelvű liturgikus jelenetek képviselik, amelyeket a XI. századtól kezdve a templomokban is előadtak.

A betlehemezés fő kelléke a jászol vagy templom alakú betlehem, amelyben többnyire a szent család látható, valamint angyalok, állatfigurák (szamár, ökör stb.) általában kivilágítják és szentképekkel, színes papírral díszítik. Többnyire házilag – néha asztalosok készítik. Nagysága változó előfordul egy méter magas, vagy ennél nagyobb betlehem is.

Karácsony éjszakájának hiedelmei.

A Luca-naptól karácsonyig tartó időszak mágikus eljárásai (pl. Lucaág, almával jóslás, lucaszék, lucabúza) ekkorra teljesedtek be. Karácsony éjszakáján különös jelentősége volt a vízzel, tűzzel, zajkeltéssel kapcsolatos hiedelmeknek és szokásoknak. Karácsony éjjelén merítették az ún. aranyos vizet vagy más néven életvizet.

A tűznek karácsony éjjelén különös ereje lehetett. Egyes Vas megyei falvakban nyírfa seprű fáklyákkal vonultak az éjféle misére, miközben a pásztorok az ártó, gonosz hatalmak elűzésére ostort durrogtattak, lövöldöztek. Kará-

csony éjjel az égő gyertya kapcsolatban volt a házasságvarázslással is.

Az éjféle mise körüli időszak a házasságjósásra, – varázslásra is alkalmas volt. Éjféle mise után az eladósorba jutott lányok szenteltvizet vettek a szájukba. Hazaérve azzal mosták le az arcukat, de nem törölték meg, hogy álmukban majd a leendő vőlegény törölje le. A karácsonyfádisz korábban az alma, dió, házilag készített sütemények, mézeskalács volt. Az 1880-as években jelent meg az üvegdísz.

A karácsonyfát hosszú ideig tartják bent azzal a magyarázattal, hogy az újesztendőben az állatotkat nem éri baj.

A karácsonyi ajándékozás a karácsonyfa-állítás szokásánál is újabb. Ajándékot régen a kántálók, betlehemezők, köszöntők kaptak, azok is ételfélét és legfeljebb egy kis pénzt.

Az adventi koszorú készítése feltehetően német eredetű szokás. Ausztriában a két világháború közötti időszakban kezdett elterjedni, hazánkban csak a legutóbbi időkben. A ráhelyezett négy gyertya az adventi négy vasárnapot jelképezi. Advent első vasárnapján gyűjtik meg az elsőt, a rá következő vasárnapokon mindig egyel többet.

December 25. karácsony napja

A hagyományos magyar paraszti életben a család ünnepe volt. Ez a nap munkatílalommal járt, még a szemetet sem vitték ki, mert úgy vélték, ezzel kivinnék a szerencsét a házból. Csak a legszükségesebb munkát végezték el. Már előző nap odakészítették az állatoknak a takarmányt. Tilos volt e napon a kölcsönkérés, kölcsönadás is, mert kivitték volna a szerencsét.

December 26. karácsony másnapja, István napja

István az egyház első vértanúja, államalapító királyunk, Szent István névadó szentje. Az egyik legkedveltebb névünnepe.

A névnapköszöntők énekelt és verses köszöntők, amelyek a parasztság körében a 18. század második felében terjedtek el. A szokást istvánozásnak nevezték. Általában a két világháború közötti időben kezdett elmaradni. Néhol, elsősorban a határon túli magyarságnál, máig élő szokás. A régi formákat legtovább az erdélyi és a bukovinai magyarság őrizte meg.

December 27. János napja

Szent János evangélista ünnepe. E naphoz kapcsolódott a borszentelés szokása. A szent bornak is – mint minden egyéb szentelmenynek – mágikus erőt tulajdonítottak. Öntöttek a boroshordókba is, hogy ne romoljon el a bor. Szólásként a Szent János áldása, a búcsúzásakor megivott utolsó pohár borral kapcsolatosan.

A János név gyakorisága és a karácsonyi ünnepkörben naptári helye miatt kedvelt névünnepe. Az István köszöntőkhöz hasonlóan sok változatban él a magyar nyelvterületen.

December 28. Aprószentek napja

Aprószentek napja a Krisztusért mártírhalált halt betlehemi kisdedek emléknapja, azoké, akiket Heródes a gyermek Krisztus keresésekor megöletett. A fiúgyermek megvesszőzésének szokását a betlehemi kisdedek szenvedéseire vetítik vissza, a lányokét pedig azzal magyarázzák, hogy betlehemben a fiúgyermek halt meg, és ezért ilyenkor a lányok-

nak kell szenvedni. A vesszőzés szokásának kettős magyarázata van: egyrészt pogány termékenység – és egészségvarázslással függ össze, másrészt a bibliai történettel kapcsolatos.

A vessző lehetett termőág, hajló fűzfavessző, vagy korbács. Vesszőzni fiúgyermek, legények vagy pásztorok jártak, sőt néhol még ma is járnak.

December 31. Szilveszter

Szent Szilveszter pápa ünnepe, a polgári év utolsó napja, az újesztendő vigíliája. Este a templomokban óévi hálaadást tartanak. Szilveszterkor és újévkor a szoká-

sok és hiedelmek célja az, hogy biztosítsa a következő esztendőre az emberek egészségét, szerencsés-jét, az állatállomány szaporaságát és a termés bőségét. A népi kalendárium szerint szilveszter az újesztendő első napjával összefüggő nap, ezért a két nap szokásai és hiedelmei gyakran azonosak, illetve mindkét napra érvényesek.

A szilveszteri szokásokban különösen fontos szerepe van a zajkeltésnek.

Január 6. Vízkereszt

Vízkereszt a római egyház Epiphania Domini (az Úr megjelenése) névvel tartott ünnepe.

Vízkereszt vagy háromkirályok napjával zárul a karácsonyi ünnepkör és kezdődik a farsangi időszak. Az egyik legrégebbi egyházi ünnep, a IV. századig ezen a napon ünnepelték Jézus születésnapját és az évkezdetet is. A víz megszentelésének, azaz megkeresztelésének szertartásából ered a magyar vízkereszt elnevezés.

A legtöbb helyen a szenteltvíz dézsákban, kádakban állt a sekrestyében vagy a templom arra alkalmas helyén. A hívek üvegekben és nagyobb edényekben hordták haza. Meghintették vele a ház földjét, a gazdasági épületeket, és a szoba belsejét, hogy a gonosz szellem ne ártson és Isten áldása legyen a házon.

Kis karácsonyi ének

Tegnap harangoztak,
Holnap harangoznak,
Holnapután az angyalok
Gyémánt-havat hoznak.

Szeretném az Istent
Nagyosan dicsérni
De én még kisfiú vagyok,
Csak most kezdek élni.

Isten-dicséretre
Mégiscsak kiállok,
De boldogok a pásztorok
S a három Királyok.

Én is mennék, mennék,
Énekelni mennék,
Nagyok között kis Jézusért
Minden szépet tennék.

Új csizmám a sárban
Százszor bepiszkolnám,
Csak az Úrnak szerelmemet
Szépen igazolnám.

(Így dúdolgattam én
Gyermek-hittel, bátran,
1883
Csúf karácsonyában.)

Ady Endre

A „Haza hangja 2004 „

A Baranya Megyei Német Kisebbségi Önkormányzat meghívására a kaposfői Hagyományörző Egyesület felnőtt táncsoportja 2004. 11. 14.-én Pécsen nagyszabású rendezvényen szerepelt, sváb táncaival.

A jubileumi ünneppsorozat egy olyan különböző rendezvényekből álló sorozat, amely 2004-ben és 2005-ben számtalan történelmi eseményhez fűződik.

2004-ben a 60 évvel ezelőtti német nemzetiségiek kitelepítésére; többségében német-magyar Somogy és Baranya megyei emberek elhurcolásának áldozataira, túlélőire emlékezünk.

2005-ben egyrészt a Baranyai Német Önkormányzatok Szövetségének 10 éves évfordulóját ünnepeljük, másrészt pedig megpróbálunk mérleget készíteni arról, hogy a II. világháborút követő 60 évben hogyan alakult a svábok helyzete, mely törekvések valósultak meg és melyek nem.

A „Haza hangja 2004.” rendezvény a jubileumi ünneppsorozat un. megnyitó fesztiválja volt, és mintegy meghívóként is szolgál a 10 éves évfordulóra.

A színvonalas műsorban többek között szerepelt a bolyi ifjúsági fúvószenekar, vémenédi, mázai fúvószenekar, a palotabozsoki lánykórus, a majsi, villányi asszonykórus, a Tie Break Ausztriából, Maria és Margot Hellwig Németországból, valamint az erdősmecskei gyerek táncsoport és a mágocsi táncsoport is.

Nagy sikert aratott a mágocsi zenekar kíséretével a kaposfői Hagyományörző Egyesület fergeteges komáromi és finálé polkája.

Hoffmann Andrásné

KAPOSFŐ SE UTÁNPÓTLÁSA 2004. ŐSZ

SERDÜLŐ (U15)

A Somogy megyei serdülő labdarúgó bajnokságban 27 csapat szerepel, három kilences csoportban. Csapatunk ebben az évben átkerült a Kapos-csoportba. Az 1989-ben vagy később születettek játszhatalnak.

A „Bozsikos” korosztályokból többen be lettek építve a keretbe, közülük Szaka Dávid, Hunyadi László, Baráth Ákos általában kezdőként szerepeltek.

Az őszi fordulokat követően kitűnő teljesítménnyel veretlenül végeztünk az első helyen.

A „házi gólkirály” három játékos lett holtversenyben 9-9 góllal: Ruppert Nándor, Szaka Zsolt,

Horváth András. Rajtuk kívül kiemelkedően szerepelt még Kovács Dániel, Németh Roland, Szerellem Bence és rengeteget fejlődött kapusunk Mészáros Márk is.

Említést érdemel a heti két edzés látogatottsága, ahol 15-20 gyerek vett részt minden alkalommal.

IFJÚSÁGI (U19)

Augusztusban vettem át a csapat irányítását Sipos Zoltántól, akinek ezúton is szeretném megköszönni több éves áldozatos munkáját.

Több játékos „kiöregedett” az idei korcsoportból (1994 és annál később születettek). Helyükre Mihályka Dávid, Neiczer László és Nemes Gyula került akik a serdü-

lőben már nem játszhatnak, rajtuk kívül még négy fiatal sikerült beépíteni a csapatba: Ruppert Nándor, Szaka Zsolt, Horváth András, Németh Roland.

A teljesítmény egy kicsit rapszodikusra sikerült (8 győzelem, 2 döntetlen, 5 vereség) ami a hetedik helyre volt elég.

A legjobb góllövők Tilk Zsolt és Sulcz Balázs voltak, kiemelkedő teljesítményt nyújtott: Marosvölgyi László, Nemes Gyula, Fett Róbert.

Ha a jövőben a játéktudás fegyelmezettséggel is párosul, akkor nagyon sikeres időszak áll előttünk.

Weimann Gábor
edző

KAPOSFŐ SE 2004. ŐSZ ÉRTÉKELÉSE

Az őszi szezon befejeztével számot kell adnunk az eltervezett és a valós teljesítményről. Ehhez viszont vissza kell pörgetnünk az idő kerekét. Az előző szezon végeztével is a csapat a megye I osztály meghatározó egyesületeként zárta az idényt.

Ebben fontos szerepet játszik, hogy minimális a játékos mozgása és kialakult egy régóta együttjátszó társaság. A mostani bajnokság kezdetén is ez volt a jellemző, három távozó mellett két ismert kaposfői Sulcz Roland, Kistankó Sándor érkező játékost üdvözölhettünk.

A csapat irányításával megbízott vezetőség, az elmúlt évek eredményei és a mostani játékoskeret

összetételét figyelembe véve a dobogó közeli helyezést tűzte célul. Ehhez a feltételeket, a kulturált tiszta öltözöt a jó minőségű és szép pályát és az évek óta csak álomnak hitt játékeret megvilágító rendszer kiépítését biztosította. Ennek megléte nem csak a felnőtt csapatra volt hatással, ha nem a serdülő és ifi játékosokra is, ami az edzés látogatottságán mutatkozott meg. Öröm volt nézni a különböző korosztály futballistáit a fényben lévő pályán, edzeni. Természetesen a korai sötétedés beálltával élhettünk a világitás lehetőségével.

Örvendetés volt a játékosok edzéshez, mérkőzéshez való hozzáállása. Nem elfeledve azokat az

ifi játékosokat Fitos Tamás, Tilk Zsolt, Sulcz Balázs és Marosvölgyi László, akikre ha bajba kerültünk, gondolok itt az edző-kupa és hétközi mérkőzésekre lehetőleg számítani.

Az őszi szezont három részre bonthatjuk az első fordulóban, jól kezdtünk a közepén három vereség egymás után a vége felé ismét jó teljesítményt nyújtottunk. A csapat hazai környezetben nyolc meccsből hétszer nyert, egyszer kapott ki. Idegenben teljesítettünk gyengébben, ami érdekesség, döntetlent nem játszottunk; vagy nyertünk vagy, kikapunk. Bátor játékunkkal 43 gólt értünk el és mellette csak 18 gólt kaptunk.

A csapat legeredményesebb játékosai Kádár 15 gól, Cservölgyi 8 gól, Tóth 6 gól. Fontos a háttér biztonsága, amit kapusunk Vajdai Kálmán adott, a védelemben Pintér, Meksz, Köves és magának helyet követelő Gyurka nyújtott jó teljesítményt.

A középpályán Lukács Balázs, a mostani szezonban kevesebb lehetőséget kapó Kósa, az ifi csapat

terhét is vállon tartó Weimman, a nyáron érkező és egyre komolyabb Kistankó, az alap embernek számító Mátés és a végefelé robbantó Sulcz teljesített.

A csatárok góljaikkal jeleskedtek, Buzsáki Ferenc egy kicsit a bőség áldozata, de szerencsére más poszton is bevethető. Tóth Norbert vállsérülése remélhetőleg

helyrejön és szaporíthatja góljai számát.

A csapat edzője és a középpályán is szorgoskodó Miovecz Zoltán bízik a játékosok maradásában és egy hasonlóan jó tavaszi szereplésben.

*Miovecz Zoltán
edző*

Felnőtt bajnokság állása 15. forduló után

1. Felsőmocsolád	15	12	1	2	48	13	37
2. Nagybajom	15	10	2	3	36	22	32
3. Kaposfő	15	10	0	5	43	18	30
4. Lábod	15	9	3	3	22	18	30
5. Balatonszárszó	15	8	1	6	30	22	25
6. Balatonkeresztúr	15	6	7	2	24	19	25
7. Somogyvár	15	7	2	6	32	22	23
8. Kaposújlak	15	7	2	6	35	34	23
9. Tarany	15	6	2	7	35	34	20
10. Tab	15	5	3	7	20	24	18
11. Fonyód	14	4	3	7	21	26	15
12. Zamárdi	15	4	3	8	25	35	15
13. Toponár	14	4	3	7	22	33	15
14. Balatonszentgyörgy	15	3	3	9	17	35	12
15. Somogysárd	15	2	5	8	17	40	11
16. Csurgó	15	1	2	12	14	46	5

Hajrá Kaposfő!

Kedves Kaposfőiek!

Szívünk minden szeretetével kívánunk áldott Karácsonyt, Boldog Új Évet mindenkinek.

Kívánjuk, hogy a következő esztendőben is legyen szívünkben jóság és irgalom, az időseket megértő szánalom.

Tegyünk közösen a jót, tekintet nélkül, hogy másoknak tetszik-e vagy sem, hogy látják-e vagy sem.

Tegyünk minden jót, amit megtehetünk, de mindig szüntelen.

Ezt kívánják a Nyugdíjasklub tagjai

Karácsonyi színházi nap

December 18-án szombaton két előadás is volt a Kultúrházban. Délután 2-kor a Bábovi előadásában a Tele... Puttony című bábelőadást nézhették meg a gyerekek. Este 19 órakor a Márkus Színház Betlehemi

játékok című előadását láthatták az érdeklődők.

Mindkét előadás nagy sikert aratott.

Puttony Manó (Komor László bábművész) és Krampusz az előadás végén szaloncukorral kedveskedett a résztvevőknek. Az esti előadáson Pilári Gábor társulata bábok segítségével humoros formában, mutatta be a Betlehemi játékok című előadását.

Népszavazás 2004. December 5-í népszavazás végeredmény Kaposfőn:

A választásra jogosult 1408 fő főből 401-en (28,5%) jelent meg a szavazáson ami az országos részvételi aránynál (37,5%) jóval kevesebb.

Mindkét kérdésben az igenekre adott szavazatok voltak többségben községünkben. Az igenekre adott szavazatok aránya messze túlszárnyalja az országos átlagot.

Választásra jogosultak száma	Választáson megjelentek száma	%
1408	401	28,5

A kérdésekre adott szavazatok a következőképpen alakultak:

1. Egyetért-e Ön azzal, hogy az egészségügyi közszolgáltató intézmények, kórházak maradjanak állami, önkormányzati tulajdonban, ezért az Országgyűlés semmisítse meg az ezzel ellentétes törvényt?

Érvényes szavazat	Igen		Nem	
	db	%	db	%
393	312	79,4	81	20,6

2. Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással – kérelmére – magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?

Érvényes szavazat	Igen		Nem	
	db	%	db	%
391	254	65	137	35

„ Szórakozz, hogy segíthess!”

A kaposfői általános iskola tantestülete, szülői munkaközössége és a Verbai Mózes Alapítvány tisztelettel meghívja Önt és kedves családját, valamint ismerőseit, barátait a jótékonysági

SZILVESZTERI BÁLJÁRA,

melyet a kaposfői sportcsarnokban rendezünk meg.

Belépőjegy: 1000 Ft, melyet egy pohár pezsgővel köszönünk meg.

Az összegjövétel balyus bál jellegű (a hozott finomságokat svédasztalos rendszerben fogyasztjuk el).

A bálban büfé üzemel (virslis, italok), melynek bevétele is az alapítvány számlájára kerül. A pénzből segítenénk a gyerekek kirándulását, táborozását, valamint a tanítást segítő eszközöket vásárolnánk.

Zene: Horváth Ignác

A bállal egyidejűleg általános iskoláskorú gyermekének - igény szerint - gyerek bulit szervezünk az iskola épületében.

Amennyiben módja van, tombola tárgyakkal vagy készpénzzel is támogathatja a rendezvényt.

Jelentkezését 2004. december 27-ig a belépőjegy árával kérjük jelezni:

Fettné Piroskánál tel: 82/713-314

Szalai Józsefnénál tel: 82/713-392 vagy 06-30/ 520-84-97

Marjai Editnél tel: 82/713-389 vagy 06-30/496-83-57

Weimann Gábornál tel: 82/714-006 vagy 06-70/365-11-80

Az istentiszteletek rendje a Kaposfői Református Egyházközségben:

December 24. 17 óra: istentisztelet a templomban a gyermekek műsorával

December 25. 11. óra: karácsony első napja, úrvacsorás istentisztelet a templomban.

December 26. 11 óra: karácsony második napja, istentisztelet a gyülekezeti teremben

December 31. péntek, 17 óra: óévi istentisztelet a gyülekezeti teremben.

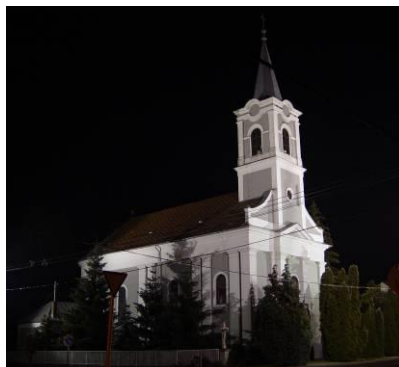
Január 1. szombat, 11 óra: újévi istentisztelet a gyülekezeti teremben.

Január 2. vasárnap, 11óra: istentisztelet a gyülekezeti teremben

Kaposfő község Képviselő-testülete, a hivatal dolgozói Békés, Boldog Karácsonyt, és Eredményekben Gazdag Új Esztendőt kívánnak Kaposfő valamennyi polgárának,

*Horváth Zoltán
polgármester*

A karácsonyi ünnepekre elkészült a római katolikus templom és az emlékmű díszvilágítása. Jövő évben várhatóan a református templom megvilágítása is megvalósul.

Az esztétikus faluközpont kialakításához tervezi az Önkormányzat a 61-es út felújításával egyidejűleg parkoló kialakítását az iskola és a templom előtti útszakaszon.

December 6-án hétfőn

***A 100Ft-os Bolt
ajánlatából***

Kutyakonzerv	180.-
Macskakonzerv	85.-
Kutyatáp 3kg	435.-
Macskatáp 1kg	250.-
Toponári szörp 2l	179.-
Tchibo Family 250g	299.-
Tej 1,5% 1l	129.-
WC papír 8 tekercs	119.-
Nápolyi 300g 4 íz	155.-
Holland viaszos terítő 100X140	750.-
Pezsgő édes, száraz 0,75l	385.-
Darált sertéshús 400g	135.-
Mazáné levestészta 500g	299.-
Hótaposó 36-46-ig	2800.-
Gyerek hótaposó	1490.-